

137215

**OPRACOWANIE KONCEPCJI ARCHITEKTONICZNEJ ZMIANY
FUNKCJI UL. RZEŹNICKIEJ W GNIEŹNIE NA STREFĘ PIESZĄ –
DEPTAK.**

część opisowa

GŁÓWNE ZAŁOŻENIA

Przyjęte założenia projektowe przebudowy ulicy Rzeźnickiej w Gnieźnie stanowią kontynuację (przedłużenie) deptaku z jednoczesnym zapewnieniem szczególnie wyjątkowego charakteru tego miejsca. Najważniejszym celem tych przekształceń jest stworzenie przestrzeni, na jednakowym poziomie, bez barier architektonicznych. Proponowane zabiegi architektoniczne mają za zadanie spowolnić ruch samochodowy i uatrakcyjnić przestrzeń ulicy Rzeźnickiej.

Prawidłowo zorganizowana i atrakcyjna przestrzeń publiczna powinna przyciągnąć mieszkańców, turystów, i stworzyć siłę napędową służącą rozwojowi drobnego handlu, otwarciu pobliskich podwórek dla mieszkańców. Przestrzeń bez wyrazu, nieestetyczna nie przyciąga mieszkańców ani turystów. Rewitalizowana przestrzeń miejska może mieć również duży wpływ na poczucie tożsamości i identyfikacji lokalnej społeczności, podniesienie jakości życia i standardu zamieszkania, a w dłuższej perspektywie wpłynąć na rozwój społeczno – gospodarczy miasta.

Założenia :

- wypełnienie Starego Miasta atrakcyjnymi centro twórczym funkcjami usługowo – handlowymi służącymi mieszkańcom i turystom
- ograniczenie ruchu samochodowego w obrębie ulicy, przy jednoczesnym wprowadzeniu ułatwień dla komunikacji pieszej, rowerowej
- likwidacja barier komunikacyjnych dla pieszych i rowerzystów w centrum miasta
- wprowadzenie nowych funkcji w parterach zabudowy wzdłuż ulicy Rzeźnickiej i przylegających podwórkach – zwłaszcza atrakcyjnych usług kulturalnych, gastronomicznych, handlu, a także eksponowanie wielowiekowej historii miasta w różnorodnej atrakcyjnej formie.

ROZWIĄZANIA FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNE ZAGOSPODAROWANIA TERENU

Projekt implementuje ideę woonerf, której celem jest stworzenie miejsc spotkań mieszkańców. Wyznaczono pola aktywności, które zaakcentowano odmiennym kolorem nawierzchni. Strefy te stwarzają możliwość wykreowania punktów spotkań, rekreacji, ogródków gastronomicznych itp. Ważnym aspektem idei woonerf jest spowolnienie ruchu samochodowego, umożliwiono to dzięki zmianie toru ruchu pojazdu , który wymusza ograniczenie szybkości samochodów. Zaprojektowano enklawy zieleni i pieszych, miejsca odpoczynku, służące zmianie charakteru ulicy Rzeźnickiej jako przyjaznej przestrzeni dla pieszych. Poprzez zmiany rodzaju użytej nawierzchni, wydzielono strefy poruszania się pieszych – chodnik, strefę ruchu pojazdów oraz strefę wypoczynku. Zachowano obowiązujące odległości, dla chodnika min.1,5 m szerokości, dla drogi – ruch dwustronny o szer. 5 m. Zaprojektowano ulicę w obustronnym spadku 1,5% do środka ulicy z odwodnieniem liniowym szczelinowym.

ORGANIZACJA RUCHU

Przewiduje się wyłącznie ul. Rzeźnickiej z normalnego ruchu samochodowego, z dopuszczeniem dojazdu mieszkańców i upoważnionych samochodów dostawczych oraz rowerów. Ulica objęta zostanie „strefą zamieszkania” (rozszerzenie „strefy zamieszkania” obejmującej aktualnie ulicę Bolesława Chrobrego). W obszarze ulicy nie przewiduje się wyznaczania miejsc do parkowania pojazdów, a jedyne zatrzymanie na ulicy może być związane tylko z dostawą towarów.

Ulica Rzeźnicka będzie miała charakter ciągu pieszego, ale z powodu koniecznego dojazdu pojazdów upoważnionych, w tym również utrzymania czystości, przyjęto kategorię ruchu KR 1.

ROZWIĄZANIA MATERIAŁOWE

Z uwagi na rangę miejsca – ulicę osadzoną w historycznej tkance miejskiej, postawiono na jakość i solidność użytych materiałów. Ulicę przewiduje się wykonać z materiałów kamiennych. W „strefie zamieszkania” pieszy korzysta z całej szerokości ulicy. Z uwagi na konieczny dojazd pojazdów, przyzwyczajenia pieszych do poruszania się bliżej krawędzi ulicy, oraz w celu nawiązania do historycznego zagospodarowania ulicy zastosowano różne rodzaje materiału kamiennego, różnicujące poszczególne strefy funkcjonalne.

Zaprojektowano posadzkę środkowego pasa ruchu (przeznaczonego, oprócz ruchu pieszego, także dla dojazdu samochodów) z kostki granitowej szarej, ułożonej precyzyjnie w formę „linii węzowej”. Ułożenie to powoduje złudzenie przestrzenności ulicy, powoduje optyczne jej poszerzenie, również wzór ten będzie odpowiedni do zaprojektowanego w formie sinusoidalnej przebiegu środkowego pasa ulicy. Centralny pas należy obustronnie ująć pojedynczym rzędem z kostki kamiennej. W celu wyodrębnienia stref aktywności zaproponowano ich urozmaicenie kolorystyczne, planuje się zabrukowanie ich kostką kamienną łupaną (dobrej jakości) o wymiarach 7x9cm, w kolorze czerwonym, żółtym, ciemnożółtym i malinowym. Powierzchnie te będą zabrukowane wzorem rzędowym. Wyznaczono ciąg pieszy (historyczne nawiązanie chodnika), większymi płytami granitowymi ciętymi płomieniowanymi, o wymiarach 120x60cm i grubości minimum 5cm, koloru szarego. Całość przestrzeni domknięto mniejszą kostką granitową drobną 4x6 cm, jest to pas wzdłuż budynków.

Materiał kamienny projektuje się ułożyć na podsypce piaskowo-cementowej i podbudowie z kruszywa łamanego lub z chudego betonu grubości 20-25 cm. Podbudowę należy ułożyć na podsypce piaskowej grubości 10 cm. Szczeliny między kostkami należy wypełnić zaprawą cementowo-piaskową.

Przewidziano zaakcentowanie pomnika Bolesława Chrobrego poprzez zastosowanie w jego sąsiedztwie elementów posadzki i małej architektury ze stali kortenowskiej. Użycie kortenu w zaprojektowanych elementach małej architektury ma na celu ujednolicenie przestrzeni, wprowadzenie ożywczej kolorystyki, ułatwienie konserwacji w przyszłości.

FUNKCJA	RODZAJ NAWIERZCHNI / ELEMENTÓW	m ²
Posadzka jezdni	Kostka granitowa szara	593,3
Strefa aktywności	Kostka granitowa żółta	123,0
Strefa aktywności	Kostka granitowa ciemnożółta	25,0
Strefa aktywności	Kostka granitowa czerwona	15,1
Strefa aktywności	Kostka granitowa malinowa	32,2
Chodnik	Płyty granitowe 120x60	328,1
Opaska wokół budynku	Kostka granitowa drobna szara	141,2
Uzupełnienia	Kostka granitowa szara	11,6
Posadzka pod rzeźbą	Stal kortenowska	4,0
Donice z zielenią	Stal kortenowska	131,8
Odwodnienie liniowe		72 mb

MAŁA ARCHITEKTURA

Elementy małej architektury zaprojektowano specjalnie dla ulicy Rzeźnickiej, przewidziano je jako formy projektowane, o prostych, syntetycznych formach, nie konkurujących z charakterystyczną, wartościową zabudową miasta. Użyte zostały trwałe materiały, takie jak np. corten. Uwzględniono umieszczenie prostych geometrycznych donic scalonych z ulicą, a zaprojektowana forma zawierałaby zieleni oraz zintegrowane siedziska i kosze na śmieci. Zastosowanie podobnych form w całym obszarze opracowania spaja wizualnie przestrzeń ulicy. Zaprojektowano stojaki na rowery, w prostej formie ramowej - możliwe do demontażu.

Przewiduje się mobilne elementy znajdujące się w strefach aktywności, takie jak: ogródki gastronomiczne, stoliki z płaszczyzną do gier np. szachów., stacje rowerowe naprawy i pompowania kół.

OŚWIETLENIE

Zaplanowano wymianę lamp ulicznych. Zaprojektowano nowe, geometryczne w formie, dopasowane do małej architektury oprawy oświetleniowe. Wprowadzono dodatkowo sześć opraw po drugiej stronie ulicy. Przewidziano montaż opraw w projektowanych donicach. Wszystkie oprawy wykorzystują oszczędnościowe źródła światła.

ZIELEŃ

Specyfika miejsca oraz warunki bezpieczeństwa mają decydujący wpływ na dobór gatunkowy roślin. Zdecydowano się wybrać rośliny bardzo dekoracyjne, dobrze wegetujące w warunkach miejskich oraz naturalnie występujące w rodzimym krajobrazie. Ze względu na niewielką ilość przestrzeni, na której mogą rozwijać się drzewa, należało zwrócić szczególną uwagę na ograniczony rozrost korony. Wybrano dwa gatunki drzew:

- *Sorbus aucuparia* „Fastigiata” – Jarzab pospolity – drzewo wolnorosnące o wąskiej kolumnowej koronie. Dorasta do wysokości 5-6m oraz 1,5-2,5m szerokości. Liście wybarwiają się na kolor ciemno zielony, jesienią zmieniają kolor na żółty i brązowo-czerwony. Owoce bardzo dekoracyjne – czerwone. Ma małe wymagania glebowe, nie wymaga intensywnej pielęgnacji, jest sprawdzone w miejskich warunkach. Nadaje się na obsadzenia wąskich ulic.
- *Crataegus monogyna* ‘Compacta’ – Głóg jednoszyjkowy – jest to kulista i karłowa odmiana głogu. Bardzo wolno rośnie. Drzewo szczepione na wysokim 2m pniu. Dorasta do wysokości 4m oraz szerokości korony 1,5-2m. Posiada ciemnozielone, błyszczące liście. Gatunek bardzo odporny na zanieczyszczenia powietrza, trudne warunki miejskie, tolerancyjny wobec warunków glebowych. Wybrana forma pienna często stosowana jest w nasadzeniach małych ulic oraz parkingów.

Oprócz w/w drzew dobrano rośliny uzupełniające, wypełniające powierzchnię donic:

- *Cotoneaster dammeri* ‘Mooncreeper’ – Irga Dammera – krzew zimozielony, niski, płozący o wysokości 10-20cm oraz szerokości do 80cm. Posiada skórzaste, ciemnozielone liście. Wykorzystywany jako roślina okrywowa. Tolerancyjny wobec różnych rodzajów gleb.
- *Melica ciliata* – Perlówka orzęsiona – Trawa dorastająca do wysokości 25-30cm. Rośnie w zwartych, gęstych kępach. Liście koloru szaro-zielonego, równowąskie na całej długości. Gatunek efektowny szczególnie w czerwcu, ze względu na kwiatostany. Wysokość zwiększa się wówczas do około 50cm. Kwiatostany utrzymują się do jesieni. Roślina jest tolerancyjna w stosunku do warunków glebowych, nie potrzebuje wielu zabiegów pielęgnacyjnych.

KOSZTY

FUNKCJA	RODZAJ NAWIERZCHNI / ELEMENTÓW	m ² /szt	Cena jedn.	Koszt [zł brutto]
ROBOTY DROGOWE				
Posadzka jezdni	Kostka granitowa szara	593,3	800zł/t	105 600
Strefa aktywności	Kostka granitowa żółta	123,0	700zł/t	18 900
Strefa aktywności	Kostka granitowa ciemnożółta	25,0	860zł/t	4 830
Strefa aktywności	Kostka granitowa czerwona	15,1	1100zł/t	4 015
Strefa aktywności	Kostka granitowa malinowa	32,2	1100zł/t	8 470
Chodnik	Płyty granitowe 120x60	328,1	360zł/m ²	118 100
Opaska wokół budynku	Kostka granitowa drobna szara	141,2	700zł/t	11 600
Uzupełnienia	Kostka granitowa szara	11,6	700zł/t	2 100
Posadzka pod rzeźbą	Stal kortenowska	4,0	200zł/m ²	800
Odwodnienie liniowe		72 mb	1000mb	72 000
ROBOTY ELEKTRYCZNE				
Oprawy ośw. elewacyjne	Projektowane indywidualnie, corten	12	4000	48 000
Oprawy zintegrowane w donicach		29	500	14 500
ZAGOSPODAROWANIE TERENU				
Donice z ławkami i koszami	Stal kortenowska	131,8	1200	158 160
Zieleń	Sorbus aucuparia „Fastigiata”	18	210	3 780
Zieleń	Crataegus monogyna ‘Compacta’	6	210	1 260
Zieleń	Cotoneaster dammeri ‘Mooncreeper’	80	25	2 000
Zieleń	Melica ciliata	60	25	1 500
System nawadniania				9 000
Stojaki na rowery	Stal kortenowska	20	300	6 000
			Razem	590 615